

9K33 Osa

Vikipediya, açıq ensiklopediya

9K33 Osa (NATO təsnifatına görə: **SA-8 Gecko** (*Gekkon*)) — özüyəriyən zenit raket kompleksi. Kompleks motoatıcı diviziyanı və başqa qüvvələri aşağıdan uçan hava hücum silahlarından qorumaq üçün tətbiq edilir. SSRİ istehsalıdır, Belorusiya istehsalı olan yeni modifikasiyaları mövcuddur. 27 oktyabr 1960-cı ildə layihə işlərinə başlanmış və 4 oktyabr 1971-ci ildə orduda istifadəyə götürülmüşdür. Bu sistem indi də bir çox ölkələrdə tətbiq olunur və dəqiq vurma qabiliyyətinə malik olduğu bildirilir

"Osa" sistemində bərk yanacaq əsasında işləyən bir pilləli raketlər istifadə olunur. SA-8a tipli raketlər 10 km, SA-8b tipli raketlər isə 12 km məsafə qət edilə bilər. Raketin başlanğıc çəkisi 130 kq-dır. Raketin daşdığı mərmə başlığı 19 kq olub yüksək partladıcı gücə malikdir. Maksimal əməliyyat hündürlüyü 5000 m-dir. Ən aşağı döyüş hündürlüyü isə 25 m təşkil edir.

Atma sistemi və lazım olan radar və kompüter texnikası üç oxlu, 6 təkərli avtomobil gövdəsində (VAZ-5937) yerləşdirilir. Avtomobil çətin keçilən yerlər üçün nəzərdə tutulmuşdur. Avtomobil, həmçinin, suda üzə bilər.

Radar sistemi axtarış və idarəedici hissədən ibarətdir. Nəzarətçi radar H tezliyində işləyir və 360° döənə bilər. Radarın nəzarət məsafəsi 350 km-dir. Atış radarı J tezliyində işləyir və 20–25 km arasında fəaliyyət göstərir. Raketə idarə etmək üçün iki müxtəlif tezlikdə işləyən ötürücü kanallar mövcuddur

Bu sistemin hədəfi vurma ehtimalı 35-85% arasında qiymətləndirilir. Osa-AK və Osa-AKM sistemlərində bu 55-85% arasında dəyişir. Bir dəfəyə hədəfə iki raket buraxıla bilər. Ekipajı 5 nəfərdən ibarətdir. Maksimum sürəti 80 km/saat, suda üzərkən isə 8 km/saat təşkil edir. Əsas silahı 6 ədəd 9M33, 9M33M1, 9M33M2 və 9M33M3 raketləridir. Hərəkət mənzili 500 km təşkil edir.

Mündəricat

Variantları

İstifadəçilər

Keçmiş istifadəçilər

Həmçinin bax

İstinadlar

9K33 Osa

Osa Bakıda keçirilən hərbi parad zamanı.

Növü Zenit raket kompleksi

Mənşəyi SSRİ

İstismar tarixi

İstismar 1971-davam edir

İstifadə edildiyi müharibə(lər) Körfəz müharibəsi, Rusiya-Gürcüstan müharibəsi (2008), Liviya vətəndaş müharibəsi

İstehsal tarixi

Konstruktör NII-20 araşdırma institutu

Konstruksiya tarixi 1960-1972

İstehsalçı Znamya Truda zavodu

İstehsal tarixi 1970-1988

Cəmi istehsalı 1200

Variantları Osa-A, Osa-AK, Osa-AKM, Osa-M

Texniki məlumatlar

Ağırlığı 17.5 ton

Uzunluğu 9.14 m

Eni 2.75 m

Hündürlüyü 4.20 m

Motoru D20K300 dizel

Variantları

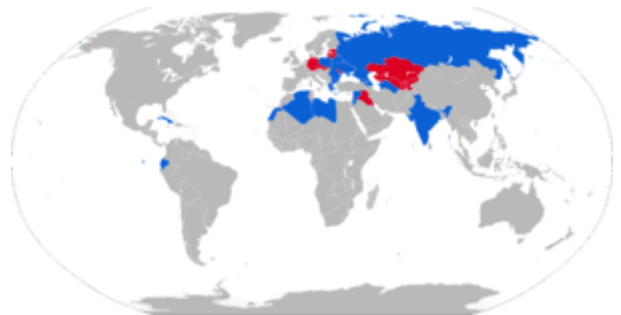
- **9K33 "Osa"** hazırlanmasına 1960-cı ildə başlanılıb, 1972-ci ildə təqdim olunub. 4 ədəd TELAR 9A33B raketindən istifadə edir, maksimum atış mənzili 12 km-dir.
- **4K33 "Osa-M"** 1972-ci ildə 2 ədəd 9M33M roketi olan dəniz versiyası təqdim olunub. Bu, həmçinin, Gepard sinfi frigate, Kara sinfi kruiser, Kiyev sinfi VTOL kruiserləri və Kirov, Slava, Krivak sinfindən olan katerlərə də quraşdırıla bilər.
- **9K33M2 "Osa-AK"** 1975-ci ildə təqdim olunub.
- **9K33M3 "Osa-AKM"** 1980-ci ildə təqdim olunub. Atış uzaqlığı 15 km-ə qaldırılıb. Aşağı uçuşda isə 12 km-dir.

"Osa" sistemi Bakı hərbi paradında (2008)

İstifadəçilər

- Azərbaycan
- Əlcəzair: 48
- Belarus
- Bolqarıstan
- Ekvador
- Ermənistan
- Əlcəzair
- Hindistan
- İraq
- İordaniya: 48
- Küveyt
- Liviya: 20
- Polşa: 64. Təqribən 32 kompleks Osa-AKM-P1 səviyyəsində modernizasiya edilib və 2017-ci ildən sonra silahlanmadan çıxarılacağı gözlənilir.^[1]
- Rumıniya
- Rusiya: 400. 2007-ci ildən etibarən bütün komplekslər Osa-AKM səviyyəsində modernizasiya olunmuşdur.^[2]
- Suriya: 60^[3]
- Türkmənistan: 40^[4]
- Ukrayna: 9K33M2 Osa-AK variantı istifadə olunur.
- Yunanıstan: 39

Dünyada hal-hazırda 9K33 istifadəçiləri mavi, keçmiş istifadəçilər isə qırmızı rəngdə göstərilmişdir.

Keçmiş istifadəçilər

- SSRİ
- Çexiya: 2006-cı ildə silahlanmadan çıxarılıb.
- Küveyt: Körfəz müharibəsi zamanı İraq Ordusu tərəfindən ələ keçirilib.
- Şərqi Almaniya: 41 ədəd Osa-AK. Almaniyanın birləşməsindən sonra Yunanıstana satılıb.

Həmçinin bax

- Zenit raket kompleksi
- S-200
- S-300
- Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri
- Azərbaycan Respublikası Hərbi Hava Qüvvələri
- Hava hücumundan müdafiə sistemlərinin siyahısı

İstinadlar

1. <http://articles.janes.com/notice.html>
 2. <https://newsland.com/user/4296757178/content/starye-kompleksy-zrk-osa-vse-eshche-fektivny/4219915>
 3. http://night-panther.com/military_themes/military_equipment/vooruzhennyye-silyi-sirii/
 4. <http://www.globalsecurity.org/military/world/centralasia/turkmen-army-equipment.htm>
-

Mənbə — "https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=9K33_Osa&oldid=4296081

Bu səhifə sonuncu dəfə 6 may 2018 tarixində, saat 08:30-də redaktə edilib.

Mətn [Creative Commons Attribution-ShareAlike](#) lisenziyası altındadır, bəzi hallarda əlavə şərtlər tətbiq oluna bilər. Ətraflı məlumat üçün [istifadə şərtlərinə](#) baxın.